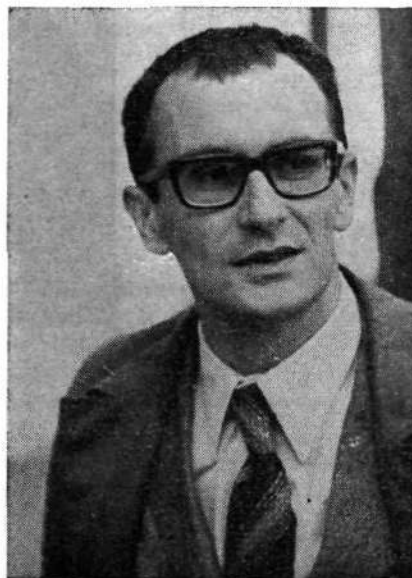

in postavila temelj njenemu knjižnemu jeziku. S tem je bila ustvarjena potencialna mogočnost za oblikovanje hrvatske kulture na premisah, ki jih je spremenil šele ilirizem v prvi polovici XIX. stoletja. Kljub temu pa reformacija pri obeh narodih ostaja pomembna kulturna in narodotvorna iniciativa, ki je bistveno usmerila in določila razvoj v kasnejši zgodovini.

Ervin
Fritz

Pesmi

O! Zaupljivo se nagnem življenju na uho
in zašepečem: O, življenje, samo s tabo mi je lepo.
V tvojo slavo začenjaj to pesem z O.
O je glas, ki človeku, ki pravi O, ne pusti umreti.
O mu s praga smrti v življenje sveti.
O je nekaj, kar življenju gódi.
O občuduje življenje in ga ne sodi.
O ni kar tako o. O je človeška zmaga.
O je, da rastemo kot plevel iz trpkih tal
in se ne bojimo ne boga ne vruga.
O je, da človek ni vedno beden, ni vedno žival,
O je, da so zmeraj bili, ki so se žrtvovali,
O je, da bomo kdaj vrgli sidro ob novi obali,
O je, da bo ta svet mogoče ostal.
Radost nad življenjem se mora začeti z O.
O je globok in temen kot človeški up.

Pesnik, ki ga življenje ni pestovalo,
lahko reče O! življenju, ki mu je še ostalo,
lahko mu zašepeče na uho:
O, življenje, tvoj sem vsemu navkljub.

PISATI PESEM Še enkrat izmeriti, kaj si, kaj je ta svet zate,
preveriti stokrat znane koordinate,
če se morda ni kaj spremenilo;
tipati svojo pesniško žilo:
morda po njej priplava v steklenico zaprto sporočilo,
pomembno tako za pogrebce kot za svate.

BOG V
OKLEPAJU Boga smo dali v oklepaj. Lahko, da je. Ali pa ga ni.
Brez njega se moramo znajti, vsak, da brez njega preživi.
Nič onkraj nas ne čaka. Onkraj nas ne čaka nič.
Onkraj nas čaka le nič. Na onkraj se rima le nič.
Tako moramo tukaj veliko hlepeti,
vsak hip moramo preživeti,
med zvezdami svoj svet izgoreti,
živeti, živeti,
zgrabiti za svojo srečo, čisto zase,
kar iz človeštva rase,
in dati kaj človeštvu, čeprav se mu to ne bo poznalo.
Vzeti in dati si moramo zoper smrt pomagalo.

ŽITJE Naše žitje se deli na dobo žitja
in na dobo gnitja.
Žijemo, kot pove beseda, dokler smo živi,
gnijemo pa potem, na božji njivi.

Gnitje se od žitja razlikuje:
ne meče se v svet, ampak tone vase,
ne hrope za časom, ampak prezira vse čase
in nič večnega mu ni tuje.

Vendar ga po žitju še naprej žeja,
rado bi bilo še naprej živo,
a to žejo že drugo žitje ureja.

To drugo žitje, neživo, je neumrljivo;
 žije, kjer je med žitjem in ničem meja
 in snuje za vse živo vedno novo gradivo.

NEVIHTA Sredi popoldneva se vrneva v šesto nadstropje,
 dvajset metrov od tal, v dom sredi Evrope.

Najine rože in najini otroci so žejni.
 Zalijeva jih. A kako so najini oblaki brezmejni!

Na najinem balkonu, med rožami, sonce pripeka.
 Naju pa žeja po nečem brezmejnem kot prva dva človeka.

A na lepem, ko zahrumi čez hišo nevihta,
 naju mine brezmejna žeja in brezmejna človeška ihta.

Ko nevihta žoltozeleno v najina okna hruje,
 nam na lepem najine blede roke niso več tuje.

V hrumu nevihte vidiva, da sva samo midva.
 V žolti luči nevihte sva na lepem doma.

POGLEJ ME Nič več se mi ne zgodi;
 kar sem napravil, sem napravil;
 dolgčas mi je po mrtvih;
 moj stih je strt stih;
 kaj bi še onegavil;
 moje življenje vse manj je in vse bolj ni.

Svet je vse bolj kot številka starega časopisa.
 Kogar ne dolgočasi, naj se bori in vztraja.
 Mirno izstopim, ko pride postaja.
 Mirno stopim iz čarovnega risa . . .

Kadar kaj takega mislim, me poglej.
 S poljubom me obdrži nad vódo.
 Z mano potrpljenje imej.
 Čudno se dajem z usodo.

TRBOVLJE V teh časih, ko človek ne more reči
 hvala bogu za vse,
 kar se dogaja v Trbovljah
 in na tem puklastem svetu,
 v teh časih, ko ni več kaj hvaliti
 ne na tem puklastem svetu
 ne v Trbovljah,
 lahko za vse, kar se dogaja
 in ni katastrofa,
 po knapovsko rečemo:
 hvala kurcu!
 Hvala kurcu torej, da ta svet še je,
 hvala kurcu, da še smo,
 hvala kurcu, da nam ni slabše, kot nam je,
 hvala kurcu, da nas vsi ščuvajo, naj se upremo,
 in hvala kurcu, da vsi vemo,
 na nas pač nekaj gleda, če se ne bomo.

PERFEKTNO Perfektno je biti ata: dlake imaš
 JE BITI ATA pod pazduho in po jajcih,
 mami te čaka razkrečenih nog,
 mi pa smo počesani na prečko

in šcijemo od strahu, ker nas podaviš
 kot mačke, če smo brez prečke,
 in ker vemò, kje je bog doma
 in kaj nam lahko razfuka mladost.

Perfektno je biti ata: če si ata,
 si ataslovenec in šef, a to je tako,
 kot bi bil kdo od nas svoj lastni ata.

A biti svoj lastni ata, je nemogoče.
 Če bi lahko bil svoj lastni ata,
 bi bil svoj bog in svoj sveti duh.

TURIZEM Prihajajo v naše hotele, ožeti, z zobali,
pijejo neskafe in mokačokolado —
papačiji, ki so se pod firerjevo čelado
z Evropo in z nami vojskovali.

Zviška, a vljudno sprejemajo naše usluge.
In ko spet napravimo kak hotelski fopá,
se ne zaderejo: »Šajse!«, rečejo le: »Na ja,
taki so pač tile iz Juge . . .«

Mene pa dobrodušni papačiji jezijo.
Svočas ni nobeden prebegnil na našo stran.
Zdaj — pred spomeniki svojih žrtev ne postojijo.

V hotelu turobno zijajo v TV ekran,
ne sramujejo se in nikdar ne zardijo:
pohabe nekoč in svoj živi dan.

KAKO SPOZNAŠ SLOVENCA Slovenca spoznaš po tem, da nihajna vrata
zmeraj odpira k sebi, nikdar navzven.
Slovenec ne pljuva na tla, ampak pljunke požira
in je v samomorih dosegel rekordno raven.

Slovenca spoznaš po tem, da ga v Celovcu
in v Trstu že zdavnaj več ne spoznaš.

V Sloveniji ga spoznaš po tem, da misli,
da ga bo rešil, če ga bo, očenaš ali glaž.

A Slovenca spoznaš tudi po tem, da se dela Angleža,
kadar je v zraku spet kak nacionalni bankrot.
Zadnjega Slovenca spoznaš po tem, da, preden izdihne,
zavzdihne: Nemanasviše, čaotuti, fitigot . . .